

Domače NOVICE

LETO V.

Številka 20

Lenart, 28. oktobra 1965

Urejuje uredniški odbor: Franjo Muršec, predsednik — člani: Breda Stuhec, Jože Suman, Franc Suman in Franček Stefanec — Odgovorni urednik: FRANČEK STEFANEC — Uredništvo in uprava: Lenart v Slov. goricah Ptujška cesta 5 — Izhaja stalno na osmih straneh drugi in četrti četrtek v mesecu — Letna naročnina 500 din, inozemstvo 900 din — Tekoči račun pri podružnici NB Maribor št. 517-608-103 — Ime: Pogodbena skupnost za izdajanje časopisa »Domače novice« Lenart — Tiska CP »Celjski tisk« Celje.

S SESTANKOV ODBOROV KO SZDL PROBLEMI, KI TAREJO ČLANSTVO SZDL

Te dni so bili v naši občini končani sestanki odborov krajevnih organizacij SZDL. Na omenjenih sestankih so govorili o pripravah na širše sestanke članstva SZDL in o krajevni ter družbe in problematiki.

Med drugim so v Selcih govorili o vprašanju prehoda iz osemletnega na desetletno obvezno osnovno šolanje. Navzoči so bili mnenja, da če pri nas do tega pride, da bi morali potem zadnji dve leti šolanja izkoristiti za poučevanje s področja kmetijstva in drugih predmetov, ki so povezani s praktičnim življenjem, ki je v šolskem okolišju. Če tega ne bi bilo možno izvesti, pa naj bi bile v kmetijskih območjih ponovno kmetijske nadaljevalne šole, ki so imele pred leti precejšen uspeh.

Na območju Selc je precej stanovanjskih problemov. Tukaj delavci lenarškega agrokombinata stanujejo v nekdanjih viničarijah, v katerih ni elektrike in se ne morejo otroci učiti ob petrolejkah ali ob sveči. Prebivalci na tem območju bi si radi nabavili radijske sprejemnike in električne gospodinjske pripomočke, tega pa ne morejo storiti, ker ni elektrike. Selčani so tudi precej oddaljeni od občinskega središča in do tja nimajo dobrih prometnih zvez, zato so na sestanku odbora SZDL predlagali, da bi takrat, ko ima Zdravstveni dom Lenart v Zavrhu posvetovalnico, zdravnik pregledoval tudi lažje bolnike in bi izdajal potrebne recepte. Ščasoma pa, ko bo uvedeno širše kmečko zavarovanje, naj bi bila v Selcih enkrat tedensko ordinacija.

Nadalje so govorili tudi o vzdrževanju kulturnega doma v Selcih. Ta dom iz leta v leto bolj najeda zob časa, nihče pa ga ne popravlja. Za popravilo doma naj bi dali del sredstev KUD, občina in drugi.

Selčani so tudi poudarili, da arondacijska komisija pri občinski skupščini in pri lenarškem agrokombinatu prepočasno rešuje vprašanje prenosa lastništva.

V Hrastovcu so na sestanku odbora tamkajšnje KO SZDL poudarili, da so malice v šolskih

mlečnih kuhinjah v zadnjem času precej drage. Ta podražitev pa se še posebno pozna, ker je tudi poskočila cena šolskim potrebščinam. Navzoči so poudarili, da bi morala skupnost nameniti družbenim službam več sredstev.

Na območju Hrastovca je mnogo socialnih problemov zaradi alkoholizma ali delomrznosti. Te probleme mora družba reševati s podporami. Na sestanku so bili mnenja, da bi bilo potrebno osebe, ki so po omenjenih vprašanjih prizadete in so v dobrem zdravstvenem stanju, dati v poseben zavod, kjer bi se jih prevzgojilo v produktivne občane.

Člani odbora krajevnih organizacij SZDL v Hrastovcu so nadalje iznesli problem pri odkupu goveje živine. V zadnjem času zadržava živine ne odkupuje in tako nekateri kmetje ne morejo plačati davka, živino pa imajo zarubljeno. Kritizirali pa so tudi velike razlike med odkupno ceno živine in prodajno ceno mesa.

Avtobusna postaja v Hrastovcu je zelo oddaljena od hiš in je potrebno čakati na avtobus na prostem, zato so na sestanku predlagali, da bi bilo potrebno zgraditi pokrito avtobusno postajo. Sredstva za to bi prispevala SZDL, krajevna skupnost in Zavod za duševno in živčno bolne Hrastovec. Precej razprave so na tem sestanku posvetili tudi vprašanju ostarelih kmetov. Poudarili so, da je možno te probleme reševati tudi preko kooperacije.

V Zavrhu so na sestanku odbora tamkajšnjega krajevnega odbora SZDL govorili o nadaljnjem razvoju turizma v tem kraju. Poudarili so, da bi bilo potrebno obnoviti tamkajšnjo dvorano in gostišče, zato pa bi morala del sredstev prispevati lenarška kmetijska zadruga, ki je koristila omenjeno dvorano za potrebe mizarske delavnice.

V Gradišču so sklenili, da bodo na bodočih sestankih socialistične zveze razpravljali predvsem o razvoju kmetijstva v Pesniški dolini po regulaciji Pesnice.

(Nadaljevanje na 6. strani)

PREČITAJTE V TEJ ŠTEVILKI

- Osebni dohodek pri zasebnikih (stran 2).
- Svečanost v Gočovi (stran 2).
- Največ uspehov v rokoborbi in atletiki (stran 3).
- Program dela za novo kulturno-umetniško sezono (stran 3).
- Slaba oprema večine gasilskih društev (stran 4).
- Srečanje (stran 4).
- Kozerija, Strogo zaupno (stran 5).
- Javno naznanilo, odloki (stran 6).
- V usnjarni so znatno povečali uspešnost (stran 8).
- Naši kraji po letu 1000 — zgodovinski podlistek na 7. strani.
- Strelji na meji, roman mariborskega pisatelja Janeza Svajncerja o življenju v Slovenskih goricah pred drugo svetovno vojno (stran 8)
- in mnogo drugih zanimivosti.

Poživeti delo svetov delovnih enot

V lenarškem Agrokombinatu bodo praznovali 20-letnico delovanja v novi socialistični skupnosti. — Več skrbi posvetili izobraževanju zaposlenih. — Namesto neorganiziranih izletov je potrebno prirediti poučne ekskurzije.

Na zadnji razširjeni seji koordinacijskega odbora sindikalnih podružnic Agrokombinata kmetijske zadruge Lenart so sklenili, da bodo 27. novembra letos

praznovali 20-letnico delovanja delovne organizacije v novi socialistični skupnosti. Omenjeno praznovanje bodo združili s praznovanjem (Nadaljevanje na 7. strani)

TEŽKA MEHANIZACIJA TUDI V KMETIJSTVU — Agrokombinat KZ Lenart se zaveda, da je tudi kmetijstvu potrebna težka mehanizacija za globoko in normalno oranje. Letos so nabavili tudi buldožer, ki ga vidite na sliki. Omenjeni stroj istočasno orje pet brazd. V veliko korist pa je tudi pri planiranju zemljišč. Foto: F. Zemljčič.

DOMA

in no svetu

Nedavno je bil na dvodnevem uradnem obisku v Sloveniji štajerski deželni glavar Josef Krainer iz sosednje Avstrije. Namen njegovega obiska je bil prispevati k nadaljnjemu ugodnemu razvoju odnosov med obema deželama.

Josip Vidmar, pisatelj, kritik, esejist in politik je nedavno praznoval 70 letnico. Ob tej priložnosti je glavni odbor SZDL Slovenije priredil slovesen sprejem.

Po nedavnem poizkusu državnega udara so v Indoneziji še vedno nemiri. Požganih je bilo precej zgradb in organiziranih veliko demonstracij. Predsednik Sukarno je nedavno prepovedal spontane demonstracije ter je pozval ljudstvo, naj ne razpihuje rasnega sovraštva, naj ne požiga tujega imetja in naj se izogiba dejanjem, ki jih poraja razburjenje ali maščevalnost.

Nedavno je Reuter poročal, da osvobodilne enote še naprej srdito napadajo položaje ameriških in sajgonskih čet v območju velikega ameriškega oporišča Pleiku na centralni visoki planoti Južnega Vietnama. Ameriška letala so celih 36 ur bombardirala to območje, da bi odbila partizanske napade.

Svedska akademija znanosti je podelila letošnjo Nobelovo nagrado za književnost 60 letnemu sovjetskemu pisatelju Mihailu Solohovu, avtorju Zorane ledine, Tihoga Dona in Človekove usode.

Obmejni spopadi med Pakistanom in Indijo se kljub premirju nadaljujejo. Tako je n. pr. 12. oktobra Indija obtožila Pakistan, da so njegove enote 251 krat kršile premirje.

Pravnega strokovnjaka, publicista in javnega delavca dr. Maksa Snuderla je ob 70 letnici življenja odlikoval predsednik republike z redom republike z zlatim vencem.

Kljub temu, da kongoški predsednik Kasavubu ni napovedal, da namerava razpustiti Combejevo vlado, je bil parlament 13. oktobra nabito poln. Ko je Kasavubu parlamentu naznanil svojo odločitev, je prvi najživahjeje zaploskal Combejev minister za notranje zadeve Victor Nendaka. Dosti več ministrov tako ni moglo ploskati, saj je imel Combe v svojem žepu kar šest ministrskih resorjev.

Indijski premier Sastri je obsojil Pakistan, ker hoče spor z Indijo prenesti na verska tla. Pozval je študente, naj ne demonstrirajo pred tujimi veleposlaništvimi. Sastri je tudi pozval prebivalstvo, naj se enkrat na teden odpove obroku hrane, da bi tako ublažili grozeče pomanjkanje živeža.

V nedavni debati o razorožitvi in prepovedi jedrskega orožja, o čemer razpravlja politični odbor generalne skupščine OZN, so posegli delegati Britanije, Nizozemske, Ukrajine in Ekvadora. Delegata Britanije in Nizozemske sta poudarila, da je treba nujno skleniti sporazum o prepovedi nadaljnjega širjenja jedrskega orožja.

OSEBNI DOHODEK PRI ZASEBNIKIH

Po gospodarski reformi veliko govorimo in pišemo o gibanju osebnih dohodkov, ki naj bi bili v skladu z delovno storilnostjo. Naše razprave pa se večinoma omejujejo na delovne organizacije, medtem, ko smo na položaj delavcev zaposlenih pri zasebnikih povsem pozabili.

V naši občini sicer ni veliko zasebnikov, ki zaposlujejo tujo delovno silo, je pa precej problemov, ki se kažejo predvsem v nepravilnem odnosu do tuje delovne sile in prekomerni zaposlitvi. Ni malo primerov, ko ti delavci delajo od jutra do večera, pa zato ne dobijo ustreznega nadomestila v obliki osebnih dohodkov. Že res, da je stvar medsebojnega dogovora med delavcem in delodajalcem višina osebnega dohodka. Kljub temu pa tudi zasebni delodajalci ne morejo mimo naših splošnih družbenih kriterijev glede gi-

banja osebnih dohodkov. Delavci, zaposleni pri zasebnikih so dejansko dvakratno prikrajšani. Prvič zato, ker nimajo možnosti sodelovati pri upravljanju, drugič pa zato, ker jim delodajalci v večini primerov osebni dohodek določajo bolj po obrazu, oziroma po tem, kako je delavec všeč delodajalcu, manj pa po tem, kolikšna je delovna storilnost delavcev, ki jih zaposlujejo.

Dogaja se, da si zasebniki kupujejo avtomobile, obnavljajo obrate, gradijo hiše, kupujejo dragocenosti. Za vse to imajo denar, nimajo pa denarja, da bi svojim delavcem zagotovili vsaj kolikor toliko primerni osebni dohodek.

Čedalje bolj se čuti potreba po organiziranosti delavcev zaposlenih pri zasebnikih v sindikalni organizaciji. Glede tega bi moral svoje storiti tudi sindikalni svet.

Ce bodo delavci pri zasebnikih včlanjeni v sindikat, bodo imeli možnost povedati svoje težave. Sindikat pa jim bo pomagal pri reševanju teh težav.

Vsekakor se bo potrebno zavzeti za to, da bodo tudi določene razlike pri osebnih dohodkih med kvalificiranimi delavci zaposlenimi pri zasebnikih in nekvalificiranimi. Seveda pa je povsem razumljivo, da mora biti odločujoč činitelj pri določanju osebnega dohodka predvsem delovna storilnost, pogoj katere pa je večja strokovnost. O omenjenih vprašanih velja temeljito razmisliti, saj so čedalje večje možnosti razvoja zasebne obrti in v zvezi tudi večje možnosti zaposlovanja tuje delovne sile. Ti delavci pa morajo za svoje delo dobivati primerno plačilo, ne pa miloščino.

T. Stefanec

Svečanost v Gočovi

DO SEDAJ JE REGULIRANE 27 KM PESNICE, SKUPNO S PRITOKI PA STO — GLAVNA REGULACIJSKA DELA SO TE DNI V GOČOVI — LETOS BODO Z DELI NADALJEVALI DOKLER BO ZA TO PRIMERNO VREME.

V soboto 23. oktobra je bila v Gočovi slovesnost ob zaključku glavnih regulacijskih del v dolini Pesnice za območje občine Ptuj.

Slovesnosti so se udeležili Tone Kropušek, član IK CK ZKS, pomočnik republiškega sekretarja za urbanizem ing. Blekuš Lojze, Ivan Ros predsednik vodnega sklada SRS in republiški poslanec, predsednica občinske skupščine Ptuj Lojzka Stropnikova in predsednik OS Lenart Edo Zor-

ko ter mnogi drugi vidni gostje.

Ob tej priložnosti je imel krajši nagovor podpredsednik OS Ptuj tovariš Vladimir Vrečko, ki je poudaril, da je bilo do konca letošnjega septembra regulirane 27 km Pesnice, skupno z njenimi pritoki pa 100 km.

Vsakoletne večkratne poplave v Pešniški dolini, so skušali odpraviti že v prejšnjem stoletju, ko so se začela prva regulacijska dela Pesnice. Dela, ki so se izvajala občasno do danes, se ni-

so izvajala sistematično temveč so se reševali lokalni interesi posameznikov, zato ni bilo vidnega učinka, šele po letu 1955 se je začela sistematična regulacija Pesnice, ki je prispela v letu 1963 do Drnave. V letu 1964 so se začela razvijati dela v velikem razmaku po programu, da se izvrši celotna hidromelioracija Pesnice in njenih pritokov od Dornave do Maribora v 4 letih, to je do konca 1967 leta.

Z regulacijo bodo letos nadaljevali dokler bo za to ugodno vreme. V Gočovi trenutno dela šest velikih bagerjev, 15 lahkih bagerjev pa je na pritokih.

Po končani slovesnosti v Gočovi so si gostje ogledali končana regulacijska dela v Derbetincah, Pacinju in v Dornavi.

Letos so bile z regulacijo Pesnice precejšnje težave zaradi skrajno neugodnega vremena. Največ so napravili v septembru.

F. S.

Franc: »Veš Milan, naši časopisi preveč pišejo o tem, da otroci, ki so se odselili v mesto, ne pomagajo ostarelim staršem na vasi. Poglej samo Cepovega Sandija, kako pridno koplje krompir na domači njivi.«

Milan: »Koplje, že koplje, toda za sebe.«

KONFERENCA MLADINSKIH AKTIVOV

Razpravljali so o družbenih problemih mladih

V naši občini je 22 mladinskih aktivov, od tega je 12 vaških, dva aktiva v gospodarski organizaciji in osem aktivov v šolah. Občinski komite ZM je sklenil, da naj bodo letne konference organizacij ZM končane v mesecu oktobru. V novembru pa bo predvidoma občinska konferenca ZM.

Med drugim je bila 16. oktobra konferenca aktiva ZM v Voličini, na kateri so govorili predvsem

(Nadaljevanje na 7. strani)

TEZAVE S SIRJENJEM TELESNE KULTURE

Največ uspeha v rokoborbi in atletiki

Telesna kultura je sestavni del celotnega družbenega življenja in s tem splošna potreba človeka, predvsem mladine. Njen namen in naloga sta, bogatiti človekove osebnosti, njegovo življenje in delo. Oblikuje pa tudi pozitivni odnos do življenja in moralne vrednote članov socialistične družbe.

Telesna kultura v naši občini še vedno zaostaja za razvojem drugih družbenih služb. Krivda v tem je zaradi premajhne zainteresiranosti krajevnih in občinskih faktorjev, da se materialna, finančna in kadrovska vprašanja na tem področju rešujejo manj uspešno, kot to terjajo dejanske potrebe in ne nazadnje nezadostna povezanost z družbenimi področji, kot so: vzgoja in izobraževanje, zdravstvo, turizem in gospodarske dejavnosti.

Za poživitev telesne vzgoje, za enoten način dela, skrb za strokovnost, za razvoj tekmovanj in vrhunškega športa skrbi v Lenartu občinska zveza za telesno kulturo, katera je bila ustanovljena šele v letošnjem letu. Svojega programa dela ni mogla realizirati zaradi nezadostnih finančnih sredstev. Za realizacijo vseh nalog, ki jih ima občinska zveza v občinskem merilu bo potrebno precej časa in sodelovanje vseh družbeno političnih organizacij, predvsem v pogledu finančne pomoči.

V naši občini so formirana tri telesnovzgojna društva in to: TVD Partizan Lenart s podružni-

co v Jurovskem dolu, TVD Partizan Voličina in Težkoatletski klub Lenart. Od vseh teh društev je v občini aktivno le TVD Partizan Lenart. Člani aktivno vadijo atletiko, nogomet in splošno vadbo.

Prizadevanje, da bi telesno kulturo razširili na čim širši krog občanov in jih vključili v čimveč športnih panog, so brez uspeha. S primerjavo podatkov vidimo, da so člani TVD Partizana Lenart v letu 1961 vadili v treh športnih panogah, v 1962. letu v petih, v 1963. letu v sedmih in v 1965. letu še samo v treh panogah. Spricho dolgoletne tradicije je tudi nekaj usposobljenega kadra, ki bi lahko vodil najrazličnejše oblike dejavnosti telesne kulture. Za izpopolnjevanje tega kadra so bili v prejšnjih letih organizirani vaditeljski tečaji. Razumljivo je, da ta kader ne more nadomestiti strokovnega. Vsekakor bo potrebno pritegniti med vaditelje tudi profesionalce, saj bi bil uspeh tekmovanj in vadbe večji.

V preteklem obdobju je društvo doseglo lepe uspehe in se je uvrstilo med najboljša podeželska društva v bivšem okraju. Organizirana so bila tekmovanja v namiznem tenisu, nogometu, smučanju, sodelovali so v patrolnih tekih, občinskem krosu, okrajnem krosu, pohodu ob žici okupirane Ljubljane. TAK Lenart pa je sodeloval na republiškem in državnem prvenstvu v rokoborbi ter v reprezentanci Slovenije v Franciji.

V preteklem letu je društvo doseglo lepe rezultate v atletskih tekmovanjih (pohod ob žici okupirane Ljubljane, patrolni tek v republiškem prvenstvu, občinskem krosu na Ptuj in v Lenartu) težkoatletski klub pa je osvojil mesto prvaka Slovenije in uspešno nastopal na tekmovanjih doma in v tujini.

Za čim hitrejši razvoj telesne kulture manjka organizatorjev,

ki bi napravili prvi korak pri organiziranju in ustanavljanju telesno vzgojnih društev. Prva pobuda bi morala izvirati od občinske zveze za telesno vzgojo, krajevnih organizacij socialistične zveze in drugih družbeno političnih organizacij. S tesnejšo povezavo med njimi bi tudi napredoval razvoj telesne vzgoje v občini Lenart.

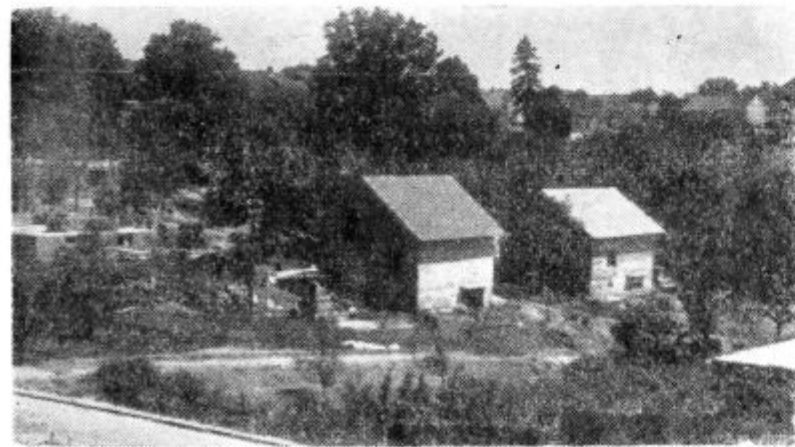

NOGOMETASI ZG. ROČICE — Tudi v Zgornji Ročici imajo svojo nogometno reprezentanco, ki tekmuje z moštvom iz Zg. Ščavnice. Tekmovanja prirejajo ob lepih nedeljah. Trener moštva iz Ročice je Franc Fišer, učitelj iz Lokavca. Na fotografiji vidite del nogometišev iz Zg. Ročice. Foto: F. Zemljčič.

Obnavljajo trgovske lokale

Trgovsko podjetje Potrošnik-Izbira Lenart je nedavno obnovilo izložbe in vhodna vrata v trgovini s tekstilom. Namesto dosedanjih izložb z lesenimi okvirji so napravili aluminijaste okvirje in povečali izložbe. Tako bo prišlo v lokal več svetlobe.

Isto trgovsko podjetje je pričelo v Benediktu urejevati stopnišče pred tamkajšnjo trgovino. V Zgornji Ščavnici pa bodo lokal skoraj v celoti obnovili. Za omenjene adaptacije so porabili sredstva iz najemnin. S tem je rešen le delen problem stanja trgovskih lokalov v naši občini.

ENODRUŽINSKE HIŠE GRADIJO — Ob Mariborski cesti v Lenartu zasebniki intenzivno gradijo enodružinske hiše. Koncem leta se bodo nekateri že vselili v nova stanovanja. Opaziti je tudi, da je po zvišanju cen gradbenemu materialu individualna izgradnja nekoliko zamrla. Na fotografiji novi enodružinski hišiči ob Mariborski cesti v Lenartu. Foto: F. S.

PROGRAM DELA ZA NOVO KULTURNO UMETNIŠKO SEZONO

Na nedavnem razširjenem plenumu Občinskega sveta zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Lenart je bil sprejet naslednji program dela za novo kulturno umetniško sezono:

- V mesecu novembru letošnjega leta bodo občni zbori kulturno umetniških društev po krajevnih središčih.
- Januarja prihodnjega leta bo skupščina občinskega sveta ZK PO v Lenartu.
- V februarju ali že prej je potrebno formirati sekcijo likovnih umetnikov — amaterjev, ki bi delovala pri občinskem svetu ZKPO.
- V marcu 1966 prireja občinski svet ZKPO revijo odraslih dramskih skupin. Posamezne predstave bodo po krajevnih središčih.
- V aprilu bo revija pionirskih dramskih skupin po krajevnih središčih.
- V maju 1966 bo revija pionirskih pevskih zborov.
- Ponovno je potrebno poživiti delo lutkovnih odrov na solah.
- Ponovno formirati pevske zборе odraslih po krajevnih središčih.
- Kulturno prosvetne organizacije naj se povežejo z gostiščem Črni les, kjer naj bi se prihodnje leto pričelo intenzivneje z igrami na pro-

stem v za to urejenem prostoru.

- Občinski svet ZKPO je skupaj z društvi odgovoren za organizacijo proslav ob pomembnejših državnih, krajevnih in ob občinskem prazniku.
- Ponovno je potrebno poživiti klubsko dejavnost in mora občinski svet ZKPO pomagati pri vsebini dela klubov. Za vodje klubov se organizira seminar.

— Rešiti vprašanje vaških knjižnic in izboljšati organizacijo izposojanja knjig.

— Organizirati posvetovanje s predstavniki kino sekcij v občini in se pogovoriti o njihovi problematiki ter za njo najti rešitev.

— V Lenartu je potrebno organizirati oddelek mariborskega muzeja.

Posredujemo vam samo najvažnejše točke programa dela obč. sveta ZKPO. Pričakovali je, da bo nova kulturno prosvetna sezona še bolj plodna, kot je bila preteklo sezono.

Obč. svet ZKPO
Lenart

OB TEDNU POZARNE VARNOSTI

SLABA OPREMA VEČINE GASILSKIH DRUŠTEV

Nečavno je zgorelo več ton slame in sena, last Agrokombinata KZ Lenart. Na požarišču so se med prvimi znašli gasilci iz Lenarta, ki pa so začeli gasiti šele uro in pol po prihodu. Na kraj požara so se pripeljali s traktor-

jem, ker so imeli gasilski avtomobil v popravilu. Na tem avtomobilu je večja motorna brizgalna in so na požarišče pripeljali le manjšo, ki pa ni zmogla črpati vode iz bližnjega potoka. Morali so počakati gasilce iz Gradišča.

Ko so vključili obe brizgalni, je voda končno pritekla po ceveh, ki pa na nekaterih mestih niso vzdržale vodnega pritiska in so začele pokati, tako, da je več vode steklo brez koristi. Požarišče je bilo v neposredni bližini večjega hleva v katerem je blizu 410 glav goveje živine. Če bi začel goriti hlev, bi ob opisani intervenciji verjetno do kraja pogorel in prišlo bi do ogromne materialne škode. Krivde za slabo intervencijo gasilcev v opisanem primeru ne kaže valiti na nje, saj so se trudili, kolikor je bilo v njihovi moči.

Gre za širši problem. Gre za to, da so naša gasilska društva v večini slabo tehnično opremljena, ker nimajo dovolj sredstev za to. Občinska skupščina gasilski organizaciji dodeljuje sredstva v okviru možnosti, društva pa razen redkih izjem, nimajo najosnovnejše opreme za hitro in učinkovito intervencijo pri večjih požarih. Ob tem se postavlja še drugo vprašanje. Ali morebiti nimamo preveč gasilskih društev, ki v večini životarijo in na vse načine iščejo sredstva za nabavo najnujnejše opreme. Tako imamo v občini gasilska društva celo v nekaterih manjših vaseh kot so Zupetinci, Osek in Gočova. Prvo nima niti gasilskega doma, medtem, ko ostali dve domove sicer imata, nimata pa druge opreme. Ali si je danes mogoče zamisliti gasilsko društvo brez hitrega prevoznega sredstva? Gotovo ne. Toda takih društev, ki nimajo niti traktorja je na našem podeželju veliko. S konji ali celo z volji pa

je na požarišče hitro težko priti, če je še tako blizu. Manjša društva imajo tudi majhno zalogo kvalitetnih cevi. Teh primanjkuje še večjim društvom. Vprašanje je, kdaj bo občinska skupščina, ki je poleg gasilskega sklada glavni financer gasilskih društev, zmogla denar za sodobno opremo vseh društev. Verjetno ne hitro. Seveda pa je vprašanje, ali je politika krepitve manjših društev tudi pravilna. Mar ni to nepotrebno trošenje denarja?

Ob sedanji finančni situaciji bo verjetno potrebno materialno dobro opremiti predvsem večja gasilska društva, predvsem tista v občinskih središčih in deloma tudi društva v krajevnih središčih. Če bodo vsa ta društva imela stalno na voljo brezhiben avtomobil, brezhibno brizgalno in dovolj kvalitetnih cevi, potem ni bojazni, da ne bi mogla pravočasno intervenirati tudi v najbolj oddaljenih vaseh. To pa ne pomeni, da je treba manjša društva razpustiti. Verjetno bi bilo najbolje, da bi le ta delovala kot podružnice večjih krajevnih društev. Politika razvoja gasilskih društev bo seveda na vsakem področju drugačna, pač glede na potrebe in možnosti. Vendar bi prav sedaj, ko toliko razpravljamo o štednji s sredstvi, kazalo razmišljati, kako z razpoložljivimi sredstvi za gasilstvo, gasilska društva čimbolj uposobiti za hitro intervencijo, ki je potrebna, če nočemo, da nam bodo požari uničili še več zasebne in družbene imovine.

T. S.

SREČANJE

TRIDESET LET ZA VOLANOM BREZ NEZGODE

Ko sem ga obiskal z namenom, da bi mi povedal kaj več o sebi za časopis, mi je prijazno in skromno dejal: »Kaj boste o meni pisali, saj vendar nič ne pomenim.« Vsa čast takim skromnosti, ki pa ni povsem upravičena, saj gre za voznika taksija Karla Horvata, ki je lahko ponosen na svojo tridesetletno delovno dobo, ki jo je dobesedno predsedel za volanom osebnega avtomobila, ne da bi v tem času doživel omembe vredno nezgodo. Kake 5 milijone kilometrov je doslej prevozil Karl Horvat iz Lenarta in je

bi se našli tudi taki, ki bi mu preluknjali gume ali kako drugače poškodovali. Ko ga vprašam, zakaj se je odločil za šoferski poklic, mi šegavo odvrne: »Če so se vsi moji bratje odločili za šoferje, tudi jaz nisem mogel drugače.«

Horvat je edini voznik taksija v lenarški občini. Pred leti sta bila dva, pa je eden opustil ta posel. Biti ljudem na voljo takorekoč noč in dan, gotovo ni prijetno. Težave so zlasti pozimi, ko odpovedo celo avtobusi. Takrat ima Horvat največ dela, čeprav bi

Na fotografiji: Karl Horvat (v sredini) s svojim avtomobilom.

dobil priznanja kot vesten šofer. Pred leti so bili za voznike taksijev boljši časi. Motornih vozil je bilo malo, zato so ljudje klicali taksi ob vsaki priložnosti. V svoji dolgoletni delovni dobi je prevažal razne ljudi in ga je pot vodila tudi do Beograda in Sarajeva, privatno pa celo v Avstrijo in Italijo. Neglede na to, da nima kvalifikacije, je bil dvakrat celo babica. Samo po sebi se razume, da v lastnem avtomobilu.

Danes pa je dela manj. Nekaj ga opravijo tudi drugi lastniki avtomobilov, ki pa zato ne plačujejo nobenega davka. O tem Horvat sicer nerad govori, ker se boji, da

raje videl, da bi ga bilo več poleti.

»Kaj pa davek, vas kaj žuli?« »Pred kratkim so me prepisali med pavšaliste in se sedaj čez davek ne morem pritožiti.« »Ste po reformi ceno kaj povečali?«

»Doslej še ne. Verjetno je tudi v prihodnje ne bom, vsaj občutno ne.« »Koliko pa računate na kme, ga vprašam.«

»80 din.« Nazadnje sem ga še vprašal, kaj si v prihodnje najbolj želi. »Predvsem si želim, da bi naše ceste vsaj za silo popravili, sicer me bo kmalu vrag vzel. Zelo pa si tudi želim, da bi moji hčerki dostudirali.« T. Stefanec

LETOS JE KORUZA SREDNJE OBRODILA

Agrokombinat KZ Lenart je pričel v sredini tega meseca z obiranjem koruze na 135 ha. Letos je koruza v naši občini srednje obrodila, ker je bilo preveč padavin. Povprečen pridelek na površinah omenjene delovne organizacije bo osem do dvanajst tisoč kg koruze na ha.

Lenarški agrokombinat letos že drugič obira koruzo z dvema kombajnoma, ki dnevno obere ta po tri ha koruze. Za obiranje koruze na istih površinah in v istem času bi namesto kombajnov potrebovali 50 ljudi.

Koruzo bodo večinoma uskladiščili doma in jo bodo porabili za lastno in kooperacijsko proizvodnjo. Ker kombajna ne

bosta mogla dovolj hitro obrati vse koruze, bodo pri tem pomagali sezonski delavci in šolska mladina.

NASVETA

Pri vodi na igrišču ali na dvorišču imejte otroka pod stalnim nadzorstvom. Zatopitev v delo ali klepet, lahko povzroči hudo nesrečo. Posebno nevarna je tekoča voda ob hiši.

Bazeni, vodnjaki in mlake naj bodo dobro zavarovani s pokrovi, da otrok ne more pasti. Ograja ni primerna za zavarovanje, ker otroci radi po njej plezajo.

Osnovna šola Lenart
v Slovenskih goricah

razpisuje

DELOVNO MESTO
SNAZILKE

Pogoji: nekvalificirana delavka — mlajša moč.

Osebnosti prejemi po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

OBVESTILO

Vse člane ZB NOV, ZVVI in ZROP obveščamo, da najkasneje do 4. novembra 1965 vnovčijo obveznice posojila za rekreacijski center ZB NOV Pula.

Obveznice se bodo vnovčile na Ptujski cesti 5 v Lenartu, pritličje, soba št. 3.

Občinski odbor ZB NOV
Lenart

STROGO ZAPUPO**Nedovoljeno
trganje koroze**

Vsako leto, ko Agrokombinat KZ Lenart trga koroze, pride tudi do nedovoljenega trganja koroze s strani zasebnikov na površinah omenjene delovne organizacije. Po prvem obiranju koroze na površinah Agrokombinata, ostane še precej plodov neobranih, ker v zadnjih dveh letih obirajo koroze večinoma s kombajni. Zaradi tega omenjena zadruga še enkrat pregleda vse površine in pobere koroze, ki je ostala po prvem obiranju. Te koroze pa je še zelo veliko in se jo splača pobrati. Na njivah pa se pojavljajo zasebni kmetje in trgajo omenjene ostanke koroze za svoje lastne potrebe, kljub temu, da jim je to prepovedano. Dogaja se celo, da si nekateri zasebniki za te namene vzamejo dopust, da bi si tako nabrali

čimveč nedovoljenega pridelka.

Agrokombinat KZ Lenart opozarja zasebne kmetovalce, ki bodo trgali koroze na prepovedan način, da se jih bo predalo pristojnim organom v kaznovanje.

POČASNE USLUGE

Od tovariša V. R. iz Voličine smo nedavno prejeli pismo v katerem kritizira počasne usluge v Klemosu. Prizadeti omenja, da je želel na avtomobil montirati registrske tablice in je zaprosil za uslugo Klemos. Po dolgem čakanju mu tu usluge niso napravili.

Pisma, ki je dokaj obširno nismo objavili, ker smatramo, da do podobnih pomanjkljivosti v Klemosu v bodoče ne bo več prišlo, ker je bil v Lenartu ustanovljen poseben servis za avtomehanične usluge, ki je obrat omenjenega podjetja.

Uredništvo

PREKLIC

FERDINAND ZAMUDA, posestnik, Splašina 38 preklicujem kot neresničen očitek, katerega sem izrekel na škodo **MARIJE SENCAR**, posestnice iz Galuška št. 11.

OGLAS

V Zicah sem izgubil julija letošnega Lilion plašč (nylon), temnoplavi za visoko moško postavo. Plašč dobro poznam in prosim, da se ga vrne proti lepi nagradi v Zg. Zerjavce št. 12 ali na upravo lista.

filmski spored**LENART**

Dne 7. novembra 1965
»V RITMU TVISTA«
angl. glasbeni VV film
Dne 14. novembra 1965
»FRA DIAVOLO«
am. film

GRADISCE

Dne 7. novembra 1965
»ZADNJI VLAK IZ GUN HIL-
LA«
am. kavbojski film
Dne 14. novembra 1965
»SERIFOV SIN«
am. VV film

**OBSOJEN NA OSEM LET
STROGEGA ZAPORA**

Nedavno je pet članski senat okrožnega sodišča v Mariboru sodil 27 letnemu Francu Stelcarju, priučenemu zidarju iz Smolincev pri Cerkvenjaku, ki je s kuhinjskim nožem ubil svojega znanca Ivana Danka. Obtoženec je kaznivo dejanje, ki ga je storil v stanju bistveno zmanjšane prištevnosti, v celoti priznal. Okrožno sodišče mu je preklicalo pogojno kazen, ki jo je že prestajal v tem času in izreklo enotno kazen 8 let in en mesec strogega zavora.

Kot smo že poročali v našem listu, sta v nedeljo 13. junija letos, pokojni Ivan Danko in njegova zaročenka obiskala več svojih sorodnikov in jih povabila k poroki, ki naj bi bila že naslednjo soboto. V popoldanskih urah sta na poti proti Smolincem srečala Franca Stelcarja, ki se je vračal s svojo ženo in otroki z obiska pri svojih starših. Znanci so nato skupno nadaljevali pot in se ustavili pri hiši Cimerlajtovih, ki sta jih zaročenca tudi želela povabiti na svojo svatbo. V sadovnjaku je družba posedla in spila nekaj žganja. Danko je nato z zaročenko stopil v hišo. Ko pa se je čez čas vrnil v sadovnjak, je pričel obtožencu, ki je že dopoldan spil liter šmarnice, očitat, da ga je nekoč pred leti, ko sta še skupaj hodi-

la na pašo, napadel in udaril s kolom po glavi. Tako se je med obema razvil prepir, ki se je vse bolj stopnjeval. Stelcar se je pričel umikati Danku v hrib, toda ta je silil za njim, ga vlekel za obleko in kravato, dokler se ni Stelcar razjezil, izlekel iz žepa kuhinjski nož in ga zabodel v hrbet. Poškodba je bila tako huda, da je Danko še isti dan v bolnišnici izdihnil.

ROKOBORBA**Lenarški rokoborci
SO V VODSTVU**

10. oktobra je bilo v Poreču drugo kolo Slovensko-hrvaške lige (zahod) v rokoborbi med Porečom in TAK Partizana Lenart. Zmagali so Lenarčani z rezultatom 12:11 in so, si s tem še bolj utrdili vodstvo na tabeli.

LESTVICA

Lenart	2 2 0 0	28,5:14,0	4
Ljubljana	1 1 0 0	16,5:6,6	2
Poreč	2 1 0 1	22,0:21,0	2
Reka	2 0 0 2	15,0:27,5	0
Pula	1 0 0 1	3:16,5	0

KOZERIJA**PRETIRANA ŠTEDNJA
ŠKODUJE**

Si lahko predstavljate, kako bi prebolela predlog direktorja njegova tajnica o tem, naj skrajša privatne telefonske pogovore med delovnim časom vsaj za polovico? Kaj končno koga briga, če se neka rahločutna ženska, ker pač nima drugih možnosti, med delovnim časom pogovarja s svojim najdražjim, ki ga je kdo ve s kako muko navezala in, ki je morebiti še direktor kakega konkurenčnega podjetja s katerim je treba imeti kar se da tesne poslovne stike.

Zato me tudi primer, ki ga navajam v nadaljevanju prav nič ne preseneča. Ljudi je vendar treba razumeti in jim iti na roko. Ondani sem namreč sedel v krajevni pisarni in se imenitno zabaval ob telefonskem prekanju med uslužbenko te pisarne in neko njeno kolegico. Beseda je tekla kakih dvajset minut o tem, kako je ona zapeljala njenega Korla in podobno. Medtem so stranke nekam vsiljivo rinile v pisarno, kakor, da so uslužbenici na svetu samo zato, da strežejo strankam. In med temi vsiljivci ni bilo nikogar, ki bi se zamislil na kruto usodo uslužbenke krajevne pisarne.

Včeraj sem obiskal nekega vodilnega z namenom, da bi mi odgovoril za časopis na ne-

kaj vprašanju o izvajanju gospodarske reforme. Kljub dobri volji ni utegnil. Na vse kriplje je klical vsa mogoča preskrbovalna podjetja zaradi nabave najnujnejše ozimnice za sebe in svoje družine obstoj. Z razumevanjem za njegove neodložljive opravke sem se odstranil in še sam pohitel v sosedno sobo k telefonu, da bi opravil tudi zase najnujnejša naročila.

Menda ni treba posebej omenjati, da omenjeni tovarišici in omenjena tovariša niso plačali teh sorazmerno kratkih, vendar izredno pomembnih pogovorov. Kam pa pride, če bo vsak privatnik privatne usluge sam plačeval. Tega vendar nihče ne more zahtevati, zlasti po reformi ne, ko so denarnice bolj prazne kot polne. Tistih nekaj privatnih brezplačnih telefonskih pogovorov ne bo spravilo nikogar na boben, zlasti pa ne, če stroške zato prevalimo na breme družbe, ki je vajena še vse drugačnih bremen.

Končno pa pri štednji z družbenim denarjem ne kaže preveč pretiravati. Lahko se zgodi, da nam bo kdaj kaj družbenega denarja ostalo.

In kaj naj počnemo potem s tem denarjem?

Anzek

NOVI KAMION TAM 5000 — V Tovarni avtomobilov in motorjev je zaposlenih precej naših občanov. Omenjena tovarna je na letošnji razstavi motorjev in motornih vozil, ki je bila v Beogradu od 25. septembra do 3. oktobra, razen že poznanih vozil razstavila dva nova izdelka in sicer: prekucnik TAM-5000 K in kamion TAM-5000. Tovarna se je odločila za povečanje tonaže predvsem zaradi vse večjih povpraševanj po teh vozilih na tržišču. Nov kamion TAM-5000 se na zunaj dosti ne razlikuje od dosedanega TAM-4500, vendar ima povsem nove tehnične in manevrske lastnosti. V kamion TAM-5000 je vgrajen nov menjalnik Z5-35N. Spremenjena je tudi zadnja os, povečan rezervar za gorivo, okrepljen okvir šasije, vgrajene pa so tudi nove, močnejše vzmeti. Zaradi povečanega rezervarja, v katerega je sedaj moč natankati 100 litrov goriva, je povečan akcijski radius vozila za eno četrtino. Na fotografiji je TAM-5000.

POŽIVETI DELO SVETOV...

(Nadaljevanje s 1. strani)

znovanjem dneva republike. Kmetijska zadruga Lenart je ustanovljena že leta 1939. Po osvoboditvi pa je začela delovati 24. novembra 1945 leta.

Dan praznovanja pomembne 20-letnice bo v agrokombinatu dela prost. Dokončni program praznovanja bo pripravila posebna komisija, ki so jo imenovali na omenjeni seji. Že sedaj pa predvidevajo, da bodo v počastitev pomembne obletnice izdali svečano številko svojega glasila »Brazdo«. Dva tovariša sta v zadrugi zaposlena že 20 let, 14 pa jih tu dela nad 15 let in bodo tem tovarišem dali spominska darila. Za vse člane kolektiva pa bodo pripravili zakusko. Sredstva za praznovanje bodo prispeva-

le sindikalne podružnice delovne organizacije.

Na razširjeni seji koordinacijskega odbora sindikalnih podružnic lenarškega agrokombinata so razpravljali tudi o delu samoupravnih organov. Poudarili so, da se morajo samoupravni organi vedno bolj vključevati v problematiko delovne organizacije. Se posebno odgovorno nalogo pa imajo samoupravni organi po novi reformi. Sklenili so, da bodo izdelali analizo o aktivnosti omenjenih organov. V zadnjem času so se pokazali neaktivni nekateri sveti delovnih enot, ki že več mesecev niso imeli sej. O raznih važnih vprašanjih pa so vse preveč govorili na kolegijih posameznih enot. Zaradi tega zaposleni niso dovolj seznanjeni s problematiko delovne organizacije. Samoupravni organi omenjene delovne organizacije imajo še veliko dela, sprejeti bodo morali razne samoupravne akte in druge ukrepe.

Na omenjeni seji so poudarili, da bi morala sindikalna podružnica več storiti za strokovno izpopolnjevanje svojega članstva. Tako naj bi v bodoče namesto premalo načrtnih izletov prirejali poučne ekskurzije, na katerih bi si ogledali sorodne obrate, določen čas pa bi izkoristili tudi za razvedrilo. Nadalje je bilo poudarjeno, da namerava lenarška delavska univerza v prihodnji sezoni organizirati predavanja in večerne politične šole, ki se jih bo lahko udeležil vsak proizvajalec. Mnogokrat člani samoupravnih organov nimajo primerne izobrazbe in se potem ne upajo oglasiti na raznih posvetih samoupravnih organov, v večernih šolah pa imajo možnost si pridobiti izobrazbo. Omenjeno izobraževanje pa bo prilagojeno konkretni problematiki posameznih organizacij. V zvezi z omenjenimi vprašanji bodo razpravljali še na posvetih s predstavniki delovnih enot.

POVEČANO ŠTEVILO KAZNOVANIH

Število upravno kaznovanih, se je v primerjavi z letom 1963 povečalo lani na območju naše občine za 31 odstotkov. Kaznovalna merila so v glavnem ostala ista kot v prejšnjih letih z izjemo prekrškov vinjenih voznikov in prometa nasploh. Lani je sodnik za prekrške obravnaval skupno 945 zadev, za katere je izrekel večinoma denarne kazni, manj pa zapore.

Upravni organ za notranje zadeve občinske skupščine je lani dobil v izvršitev skupno 235 nalogov, oziroma za 15 odstotkov več kot predlanskim. Od skupno obravnavanih izvršitev kazni sta bila dva naloga za obsojence, obsojene na strogi zapor, 24 nalogov za obsojence obsojene na zapor, 8 nalogov za obdolžence ka-

znovane za prekrške, kateri so bili kaznovani z zaporno kaznijo, 199 nalogov za obdolžence kaznovane od sodnika za prekrške, katerim je bila denarna kazen spremenjena v nadomestno zaporno kazen in dva sklepa sodišča, s katerimi se je izrečena denarna kazen spremenila v nadomestno zaporno kazen.

V zvezi s samim postopkom izvrševanja kazni je upravni organ naše občinske skupščine izdal lani 108 nalogov za prisilno privedbo, poleg tega pa vodil potrebne evidence in nadzor, ki je predpisan po samem zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij. V upravno kaznovanje je organ za notranje zadeve OS lani predlagal 234 oseb.

Najpogostejši prometni prekrški

Lani je bilo pri službi za prekrške v upravi naše občinske skupščine največ zadev iz kršitev predpisov v prometu in kršitev zoper javni red in mir. Prometni prekrški zajemajo v skupnem številu prekrškov 50,05 odstotka, prekrški zoper javni red in mir pa 33,67 odstotkov. Ostali prekrški, kot so: kršitev predpisov o narodni obrambi, kršitev gospodarskih predpisov, predpisi o ljudskih šolah in ostalih predpisov je bilo skupno 16,19 odstotkov.

Vzroki tako visokega odstotka prometnih prekrškov so v glavnem vinjenost voznikov, prehitra vožnja, neprevidnost pri vožnji itd. Tudi porast prekrškov zoper javni red in mir je pripisovati alkoholu in neurejenim družinskim razmeram.

Lani je bilo pravnomočno upravno kaznovanih 646 oseb. Zoper 98 obdolžencev se je postopek ustavil, 92 zadev pa se je zadadi ekonomičnosti postopka odstopilo drugim sodnikom za pre-

krške. Ob koncu lanskega leta je bilo nerešenih 91 zadev. To taktih, ki so v glavnem prišle v mesecu decembru.

Pri obravnavanju posameznih primerov nastajajo težave tudi v tem, da so prijave pomanjkljive, podatki o kršiteljih nepopolni, kar pa postopek podaljšuje. Iz leta 1964 je 26 odločb, ki jih ni bilo mogoče vročiti kršiteljem, ker so neznanega bivališča, oziroma je naslov kršitelja tako pomanjkljiv, da mu odločba o prekršku ni mogoče vročiti. Po preteku določenega roka je v takih primerih postopek potrebno ustaviti zaradi absolutne zastarelosti.

POGOVOR Z DOPISNIKI

MARJAN TRATAR iz Novega mesta, hvala za pismo, ki ste nam ga pred časom poslali. Spo-ročamo vam, da gradiva ne moremo objaviti, ker so Domače novice lokalni časopis. Oglasite se še kaj s krajšimi sestavki.

FRANJO SENTVETER iz V. P. 4522, Batajnica pri Beogradu, hvala za lepo napisano pismo, ki ga žal nismo objavili. Natisnili pa smo že vaše smešnice. Prosimo, da nam jih še pošljete, te pa naj bodo čimbolj izvirne. Obenem prosimo ostale bralce, da se nam oglasijo s šaljivimi prispevki.

TONCKA in MARICA SLEBINGER, ena je doma iz Malne, druga pa iz Maribora, sta nam skupaj poslali pesmice, ki jih žal tokrat ne bomo objavili. Ponovno se oglasita in pišita o vajinem vsakdanjem življenju in opažanjih.

MARJANA VOGRINCIC iz Maribora, hvala za tvoj prispevek! Oprostite pa, ker tokrat ne bo objavljen. Piši o stvareh, ki jih samo vsakodnevno doživljaš.

Bralce, ki imajo veselje do dopisovanja, vabimo, da se nam kaj oglasijo.

Urednik

RAZPRAVLJALI SO...

(Nadaljevanje s 2. strani)

o družbeni problematiki mladih. Govorili so o novi gospodarski reformi, o problematiki zaposlovanja mladine, ki je končala srednjo šolo, o problemih odhajanja mladine na delo v Avstrijo in o drugem. Poudarili so tudi, da je potrebno za nekvalificirano delovno silo organizirati pri DU tečaje za pridobitev kvalifikacij.

Mladinski aktiv v Voličini je v preteklem obdobju povečal število članstva, sodelovali so pri delu kulturno umetniškega društva, KO SZDL so pomagali pri občasnih akcijah itd. Kljub temu pa ugotavljamo, da je potrebno v bodoče še več sodelovanja med družbeno političnimi organizacijami na vasi. Konference v Voličini se je udeležil predstavnik KO SZDL in trije predstavniki obč. kom. ZM.

Naši kraji na letu 1000

Piše: Franc Suman (52)

Takrat so bile v Slovenskih goricah nekatere kmečke hiše opremljene kot dvorci z vsem komfortom, da se je bilo možno meriti z velikimi meščani. Potrebne artikule so v tem obdobju Solvenjegoričani kupovali večinoma v Mariboru.

Leta 1727 je bila dograjena cesta Dunaj—Trst. S tem je bila odprta glavna prometna žila s severa na jug k morju.

Meščani so ob sobotah radi opazovali ljudi, ki so prišli na semanji dan. Zapisan je ostal sledeči primer: »V soboto se je ponosno prizibal imovitejši Gorčaner (Büchler) v lepejš izbrani obleki, v spremstvu svoje žene in hčera z lepo iz belega platna krojeno pečo na glavi in obleko iz beneške tančice. Iz ormoške okolice je prišel Spodnje goričan, ki so ga nazivali Dolanec. Oblečen je bil v svetli lanovini in tudi on

je prišel s svojo ženkico s črnim belo obšitim kožuhom. Nato je bilo opaziti tudi Pohorance. Pohorac je bil cel oblečen v sivo sukno in je bila za njega značilna prirojena težka gibljivost.«

Maribor se je zaradi vedno večjega priseljevanja tujcev vedno bolj večal in lepo razvijal. Med trgovci, ki so prihajali v Maribor, so bili tudi Židje, ki so hitro obogateli in so imeli razen trgovin še lepe vinograde v okolici Maribora. Do konca XV. stoletja so živeli Židje v miru. V letu 1497 se je začelo drugod Žide preganjati, ker so se znali dokopati večkrat do čezmernega blagostanja in so tako tudi v Mariboru začeli gonjo proti njim. Zahtevali so njihovo odselitev. Židje so od svojih poslov plačevali visoke davke in so večkrat posojevali denar celo deželnemu vladarju, zato jih je ta puščal v miru dokler ni prišel sovražni val od podložnikov, med kateri-

mi so bili tudi plemiči, ki so se bavili s trgovino in obrtjo. Židje so odšli, vladar pa je zahteval za izpadele davke odškodnino, ki so imenovali Judensteuer — židovski davek, ki je ob izgonu vseh židov iz Stajerske znašal 38 tisoč goldinarjev, v letu 1497. Nepokretno premoženje Židov je prišlo potem v roke meščanskih družin.

Priseljeni obrtniki, nižji in višji bogati plemiči so si v Mariboru zgradili lepe hiše in dvorce od katerih jih še več danes klubuje zobu časa. Med najstarejše stavbe v Mariboru sodi grad na Piramidi, ki ga je strela in deloma požar uničil in ni bil več obnovljen. Naslednja najstarejša zgradba je grad v mestu, nato pa stolna cerkev Sv. Ivana, ki je bila zgrajena v letu 1175, razen lepe notranjosti in umetnin je pozornosti vredna zgradba.

(Se nadaljuje)

V USNJARNI SO ZNATNO POVECALI STORILNOST

USPEŠEN IZVOZ USNJA

Tisti, ki so pred leti trdili, da bo od integracije Tovarne usnja pri Lenartu in Kombinata Konus v Slov. Konjicah več škode kot koristi, so se pošteno uštelili. To najbolj zgovorno pričajo podatki o povečanju proizvodnje in delovne storilnosti. Od kar lenarška usnjarna posluje v sklopu konjiškega usnjarskega kombinata — tega bo kaka tri leta — so proizvodni uspehi iz leta v leto večji. 56. članski delovni kolektiv obrata v Lenartu se trudi, kolikor je v njegovi moči, zato ni nobeno presenečenje, da je recimo letos avgusta proizvodni načrt presegel kar za 48 odstotkov in da je kolektivu uspelo v letošnjih devetih mesecih letni načrt realizirati 110 odstotno. Uspeh je tem večji, če upoštevamo, da so se cene surovini — kožam — po reformi povečale za 66 odstotkov in da je kolektiv v celoti odvisen od uvoza surovin. Seveda so se v usnjarni na reformo temeljito pripravili. Pri tem so angažirali ves kolektiv, ki je pred leti stal bolj ob strani. Sedaj imajo mesečne sestanke delavskega sveta in občasne sestanke članov kolektiva. Na teh sestankih sproti analizirajo stanje obrata. Iz matičnega podjetja v Konjicah jim mesečno pošiljajo pregled gospodarjenja, ki jim je vodilo pri nadaljnjem delu.

Lenarška usnjarna se z izvozom v vrednosti okoli 40 tisoč dolarjev uvršča med največje izvoznike lenarške občine, čeprav po doseženem celotnem dohodku v višini planiranih 800 milijonov ne spada med največja podjetja. Kolektiv obrata v Lenartu izvaž 90 odstotkov celotne proizvodnje, od tega največ v Sovjetsko zvezo. Posredno pa izvaž v nekatere zapadne države. Kolektiv komaj

zadovoljuje najnujnejše potrebe po podplatih, ki jih na jugoslovanskem tržišču skoraj ni mogoče dobiti. Tako je moral, da bi zadovoljil potrebo kranjske Planike po podplatih, povečati dnevni namok kož od prejšnjih 2.000 na 4.600 kg. To je ogromno povečanje, ki dobi pravi pomen šele ob upoštevanju, da se število zaposlenih ob tem ni v ničemer spremenilo.

Po pravici štejejo v Slov. Konjicah lenarški obrat za enega najboljših v njihovem kombinatu. Delavci v usnjarni pri Lenartu skušajo storiti vse, da bi letni načrt preseglji vsaj za 12 odstotkov. Kot kaže, jim bo to uspelo, neglede na to, da so skoraj dva meseca delali z manjšimi zmogljivostmi zaradi pomanjkanja kož iz uvoza, ki so povrh tega še slabše kvalitete kakor domače kože. Kljub slabi kvaliteti uvoženih kož pa je kvaliteta usnja dokaj dobra in z njo lahko konkurirajo na svetovnem trgu. Radi bi domače kože, pa se jim te ne izplačajo, ker so cene višje kot pri uvoženih. Pravijo pa, da se čedalje bolj pridružujejo cenam kož iz uvoza.

Poleg omenjenega kaže pripisati dosežen uspeh predvsem tudi izboljšani organizaciji dela, nabavi novih strojev, zmanjšanju bolezenskih izostankov in večjemu interesu zaposlenih za boljše delo, kar pa je seveda odvisno od izboljšane sistema nagrajevanja. Ugotavljajo, da se je število obolelih delavcev znatno zmanjšalo. Od prejšnjih povprečno petih delavcev, ki so bili dnevno v bolniškem stažu, se je število zmanjšalo skoraj na nič.

Povprečni osebni dohodek zaposlenih je 45 tisoč dinarjev ob dejstvu, da je samo trideset od-

stotkov kvalificiranih, medtem, ko so vsi ostali nekvalificirani in polkvalificirani delavci.

Na fotografiji: Na koncu Usnjarske ceste v Lenartu uspešno posluje usnjarski kombinat. Foto: Brumen

Prav te dni v tovarni usnja delajo na izdelavi novega sistema nagrajevanja po učinku, ki naj bi še bolj spodbujal k večji produktivnosti. Od sedanjega kolektivnega ugotavljanja dela nameravajo preiti na posamično. Ta zahteva se namreč čedalje bolj postavlja tudi pri delavcih samih.

Ko človek ugotavlja lepe uspehe, ki so jih dosegli v lenarški usnjarni, pa mu nekako ne gre do računa kako to, da recimo ti ljudje, ki dejansko delajo intenzivno, niso za uvedbo toplih obrokov. Ko so o tem razpravljali, se je za družbeno prehrano odločilo samo pet delavcev.

V obratu so uredili umivalnico in kopalnico s toplo vodo. Pravijo pa, da je kopalnica sploh neizkoriščena. Vse to kaže, da se v

lenarški usnjarni večinoma držijo stare navade in da novo počasi pušča za seboj staro. Kaže tu-

di, da je bilo do sedaj še vse premalo storjenega za prosvetljavnost članov kolektiva. T. Š.

SMEŠNICE

General svojim vojakom po bitki:

»Fantje, dobro ste se držali, bili ste se kakor levi!«

Prostak: »Da, gospod general! Kdo bi pač zamudil priliko, vendar enkrat pošteno pretepati se, ne da bi se mu bilo batil žandarjev in sodnikov.«

Koledar 1899

— Kako moreš mirno spati pri toliko dolgovih?

— Preprosta stvar: spim ponoči, upniki pa terjajo podnevi.

Janez Svajncer:

STRELI NA MEJI

(8) Roman

Med zelenimi trsi je stal Rojs s srepim pogledom.

»Za južnanje zadošča deset minut! Vi že sedite skoraj četrt ure. Pepe, kakšen prvi hlapec si ti?« Kmet je težko dihal in tolkel s palico po zemlji in od razburjenja se mu je tresla glava.

»Tttaaaakooj bomo nadaljevali«, je zajecjal Pepe in se ugriznil v spodnjo ustnico. »Ure nismo imeli, pa smo se zasedeli.«

Cmager je bil kot na trnju. Vstal je. Pred očmi se mu je zameglilo, da je videl motne obrise postav pred seboj. S škropilnico na ramenih je hodil med trsi in pritiskal ročico, da je hreščala in se je galica kar cedila z listja.

Slo je na poldne, sonce je neusmiljeno žgalo in žeja je bila neznošna.

»Se ga bomo pili, Cmager«, se je oglašil Anza, »nič ne reci. Tudi zaslužili bomo. Saj veš kje.«

»Vi ga pijte kar brez mene. Viničar mora biti zadovoljen z vodo.«

»No, no, ne ženi si tega tako k srcu. Se ježiš na gospodarja? Ne misli nanj. Bogat je, a še vedno nima dosti. Ker postaja star, zato se boji, da se bo moral kmalu ločiti od svojega bogastva. Najrajši bi ga tako odnesel s seboj na drugi svet.«

»Tam, kjer misliš, da bo smrt pregnala zlo, moraš dolgo čakati«, je pokimal Cmager, »včasih je potem še slabše, kot je bilo prej.«

»Enkrat bo že iztegnil pete. Naj živi, tudi nas še ne bo konec. Že veš, da bomo v kratkem spet gnali živino v Avstrijo? Ti je Vinko povedal?« Anza je nalašč odvil veho na škropilni cevi in jo čistil. Zagledal je bil Kato, ki se je bližala nizdol po vinogradu. Oberoč je držala vrč nad glavo, da se ji je dvignilo krilo vrh kolena.

Cmager je tedaj pozabil, da ga tišči škropilnica. Prestrašil se je Anzevih besed. Lahko bi kdo slišal in ju naznanil. In oba bi zaprli. Tega noče! Tihotapcem ne bo več pomagali! »Kje je galica!«

je zakričal, da bi prevpil Anzevo vprašanje.

»Že nesem, že nesem. Hudič vas vzemi, dedci, kaj ste tako nasajeni.« Kata je izpraznila posodo in odšla nazaj k zidanci.

Cmager se je izgubil v vinogradu. Ko se je vračal z vrha, sta se znova srečala z Anzem.

»Si vstal z levo nogo, da si tako slabe volje? Cuj, saj boš šel z nami!«

»Ne bom šel! Dovolj sem si umazal roke«, je kratko odrezal viničar in hotel dalje.

»Se ti je zmešalo? Si pozabil na zaslužek v eni noči? Dvesto dinarjev si dobil! Koliko boš pa danes dobil? Za vsak dan samo dva dinarja in pol! Cmager, kaj boš s tem denarjem! Še za sol bo premalo za en teden. Tam greš ob živini in zaslužiš najmanj stotaka.«

Bil je truden in ni imel dovolj moči, da bi vse dodobra premislil. Brezizrazno je gledal po vinogradu na poškrapljeno listje vinske trte. Dobivalo je modro zelenkasto barvo. Nad to sliko je

trepetala julijska vročina. Pozabil je na znoj in pustil, da mu je tekkel z razgretega čela po licih in bradi. Padal je na umazano srajco, od galice poškrapljene hlače, na čevlje in na osušeno zemljo.

Pri zidanci je Kata klicala: »Cmager, Cmager! Hitro, hitro!« da se je njen glas razlegal v dolino. Ni se mogel spomniti, zakaj zdaj kličejo prav njega. Menda so prinesli kosilo...

Ko se je usedel na zemljo in odložil škropilnico, je dekle z dolgimi koraki priteklo k njemu in presunljivo ponovila: »Cmager, kje pa ste?«

»Si slepa? Kaj hočeš spet?« ji je nevoljno odgovoril in je ni hotel pogledati.

Kata je sunkoma zaječala: »Otroci so prišli povedat, da je vaš Tonček umrl!«

Stisnilo ga je v prsih. Sklonjeno je odšel proti zidanci in njegove suhe ustnice so šepetale: »Zdravilo mu ni več pomagalo.«

6

Fantje in dekleta so se ob nedeljah zbirali na trgu pred cerkvijo za pozno mašo. Viničarski in kočarski so prišli pred kmečkimi sinovi in hčerami. (Dalje)